

# Motion till riksdagen

1987/88:Jo860

av Gunnel Liljegren (m)

om skador av vildsvin och grågås

I södra delen av Stockholms län finns en stam frilevande vildsvin på några hundra djur. Under en försöksverksamhet på tre år har de skador som djuren åstadkommer ersatts till hundra procent. Numera ersätts vildsvinsskadorna ur viltskaderegleringsfonden med en betydande självrisk.

I den del av länet där vildsvinen lever brukas jorden till största delen av arrendatorer utan jaktträtt och utan möjlighet att genom skyddsjakt freda sina grödor. Landskapet består av skogspartier med insprängda åkrar, vilket är den landskapstyp som är mest utsatt för skaderisker (se jakt- och viltvårdsberedningens betänkande, SOU 1980:11. Vildsvin i Sverige). Skadorna är avsevärda för jordbrukarna, som odlar vildsvinens favoriträtter, potatis och stråsäd.

Vid beräkning av skadeersättningen räknas självriskan på hela fastighetens areal, vilket gör att lantbrukarna, en liten grupp människor, dyrt får betala för det samhällsintresse som vildsvinen enligt riksdagens beslut representerar. Det vore inte mer än rimligt att självriskan klarare relaterades till skadornas omfattning.

För vissa lantbrukare i delar av Stockholms och Södermanlands län har under de senaste två åren svåra skador åstadkommit av grågäss.

Antalet gäss inom Tullarnsområdet har från att ha varit några tiotal under slutet av 1970-talet successivt ökat till flockar på ca 2 000 åt gången. (Uppgifter om populationens expansion kan erhållas av förste intendenten på Skansen P O Palm, som är medlem i en s. k. gåsarbetsgrupp.)

Arrendatorerna kalkylerar av hävd med en viss volym viltskador, men skadorna av gässen kan tillsammans med övriga viltskador ge helt oacceptabla effekter.

Ett exempel från en jordbrukare – arrendator – utvisar följande:

|  |               |
|--|---------------|
| Älgskador  | ca 17 000 kr. |
| Gåsskador  | ca 25 000 kr. |
| Vildsvinsskador                                  | ca 40 000 kr. |
| Skador av övrigt vilt, änder,<br>hjort, grävling | ca 10 000 kr. |
|  | <hr/>         |
|  | ca 92 000 kr. |

Självriskan för älgskador är här ca 17 000 kr. Skador för övrigt vilt överstiger inte heller självriskbeloppet. Gåsskador ersätts inte alls. Vildsvinsskador ersätts med en självrisk beräknad på hela fastighetens areal.

Ovanstående exempel hänför sig till år 1986 och verifierades av besiktningsman. Ersättningen blev totalt ca 36 000 kr. Under 1987 har gåsska-

dorna hos samma lantbrukare varit värre. 20 hektar har blivit totalförstörda, vilket också verifierats.

Mot. 1987/88  
Jo860

Enligt de senaste årens praxis (regeringsbeslut den 3 mars 1983 dnr 2306/82 och statens naturvårdsverk den 14 april 1986 dnr 397-1040-86 Nj m. fl.) utgår normalt ej ersättning för skada förorsakad av gäss.

Det finns alla skäl att ompröva praxis då skadorna ökat i en sådan omfattning. Det kan inte vara rimligt att ersättningen för viltskador endast skall täcka en mindre del av förlusterna för de människor som förutom utgifterna också har omsorgen och besväret att värja sina grödor.

## Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ersättning för skador av vildsvin skall relateras till skadornas omfattning, inte till fastighetens areal,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att skador av grågås skall ersättas efter samma principer som skada av annat vilt.

Stockholm den 26 januari 1988

*Gunnel Liljegren (m)*